

SEK
nagyobb betű-
raj. Alköt-
és kiadó díj
159 lej, elő-

nyújtó állandó-
skutára, ke-
szletre elő-
gát. Weisz,
Imreescu 6.
Kelemen-u.)

ny zongora-
anyos arbat
lényel Ri-
oz is elmegy.
nan.

VALD
kaján (vél)
Telefon 144

deftükör-
veg saktár
k vállalat.
k újrafon-
1007

és bőrgyár
személyre
cinos buto-
kiadó Érte-
en, Agoston-
alatt

ereszthető
É tekehetai
55.

házikoszt
fiatalember
családnál. —
adv. hátul.

z. alatt
et

mpárett
100 dbig
LANDE

tebe
n-gobelin,
eztek
gom-
dában.

tebe
n-gobelin,
eztek
gom-
dában.

tebe
n-gobelin,
eztek
gom-
dában.

Békesztőség és ki-
adóhivatal:

Kolozsvár, St. Baros
utca 16 (Brassai-utca) 16

Telefon:
Közp. és kiadóhivatal:
107, 223 és 1047

M. H. H. — — — 230
Egy más ár pályaudva-
ra — — — — —
Központi — — — — —

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

1927 január 8 Szombat

Ciuj Kolozsvár X évfolyam 5 szám

5687 Sövat 5

ELŐFIZETÉSI ÁRA
Romániában

Egész évre — — 1150
Félévre — — — 600
Negyedévre — — 320
Egy hónapra — — 110

Csehszlovákiában
Egy hónapra — — 40.—
Egy szám — — — 2.—

Öt lej huszonöt bani

Öt lej huszonöt bani valóban meghökkenítő és megdöbbentő szám. Alighanem sok embernek el fog menni a kedve a levélírástól a postavezérségszolgálatnak arra a ötletére, hogy öt lej és huszonöt bani bélyegben állapította meg egy egyszerű levél portódíját. A postatarifa legutóbbi emelésével az állam megint egy új kísérlet hatásának teszi ki polgárainak idegrendszerét. Mert ez az idegrendszer még mindig nem tudta megszokni az állami árdrágítást és annak dacára, hogy az állam a maga monopólium és tarifaemelési szisztematikus és periodikus ismétli, az állampolgárok ideghálózata még mindig túlságosan érzékenyen reagál ezekre a már mindennapos eseményekre. A tarifaemelés sürűben és biztosabban következik be, mint például a vasúti balaszt, holott éppen az is elég biztos és éppen elég sürű napjainkban.

Kezdetben, mikor a tarifaemelés srófján az első oszvariták, felsziszent az ember, a második oszvaritánál elszörcayedt, a harmadiknál és az utána következőknél konzervens felháborodott, a legutóbbinál, amit újévi ajándékkul kapott az ország, elkopott a felháborodás utolsó fozlánya is és nem maradt egyéb, mint egy fáradt elkedvetlenedés.

Es ezzel a keserűséggel, amit az öt lej 25 bani gyűjtött össze a szájunk szögletében, már csak Cicéronnak Catilina ellen mondott filippikája marad hátra: Quo usque tandem...? Meddig még...? Mert csak egy egészen apró ma ematik i számvetés kell ahhoz, hogy kiderüljön, a kormány tulbulgalmában messze tulment minden elképzelhető határon. Mert végül csak egy egyszerű közhelyes levélnek az útját és meg kell döbbenjünk azon, milyen szédítő karriert futott be alig néhány esztendő alatt. Békesztendőkben tíz fillér volt a levél portó díja. Tíz aranyfillér — négy mai papírlaj. Csakhogy a posta, ugylátszik, nem elégzik meg azzal, hogy tarifáját aranyparitás srófolja, a maga mai szolgálatait huszonöt százalékkal többre értékeli a békebelinél.

Egészen megható szerénység ez a posta részéről, különösen ha figyelembe vesszük, hogy a polgárok összességének jövedelme és a gazdasági élet egész strukturájá még mindig mélyen alatta kullg az aranyparitásnak. Sőt. A posta a maga tisztviselőinek és alkalmazottainak ma is alig fizet többet a békebeli fizetés aranyparitása felénél. A levél mégis öt lej huszonöt bani. És gyufa, az egy krajcáros gyufa nyole van bani helyett két lej. Így végig lehetne menni minden monopólium terméken. A só, a dohány, az okmánybélyeg és a játékkártya, az állam valamennyi jövedelke ma mind jóval meghaladta a békebeli árak aranyparitását. És hogy ez a szüntelen préselés mennyire illogikus és értelmetlen, arra beszédes példa, hogy ma holnap a belföldi levelezés többre fog kerülni a külföldinél, mert a külföldre irányított küldemények tarifáját nemzetközi egyezmény szabályozza és így ezeknek emelése az újévi megjelapetésből elmaradt. Ha Tordára küldök Kolozsvárról levelet, öt lej huszonöt bani a portó, de Kolozsvárról Londonba hét lej ötven baniért négy ország postája viszi el a leveleket. Tíz lej ötven baniért, vagyis a belföldi levélportó két szeresért akár Amerikába, akár Ausztráliába levelezhetnek, noha Sidneyig jóval tekervényesebb a posta útja, mint akár Konstancaig, akár Máramaroszigetig.

Kár, hogy a hírhedt uszoratórvényt hatályon kívül helyezték. Legalább is most kár. Mert a Micul Parohetnek az uszoratórvény értelmében el kellett volna járnia az állammal szemben. Hiszen ezután nem fér kétség ahhoz, hogy éppen az állam a legfőbb és legkönyörtelenebb árdrágító.

Magyarország újra tárgyal Oroszország elismeréséről

Franciaország támogatja Olaszországot a jugoszláv-magyar jóviszony megteremtésében

(Budapest, január 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) A budapesti „Az Est” berlini tudósítójának a következő jelentését közli: Diplomáciai körökben befejezett tényként beszélnek a magyar-orosz szerződéses tárgyalások újabb megkezdéséről. A hírszerelés szerint Kresztinszki orosz követ több ízben megpróbált tárgyalni Kánya Kálmán berlini magyar követtel és a tárgyalások csíja állítólag az, hogy hogyan lehetne a múlt évben félbeszakadt szerződéses tárgyalásokat újból megkezdni és sikeresen befejezni. Jól informált körök már azt is tudni vélik, hogy a két követ meg is egyezett és most két megállapodás létrehozásán fáradozik. Az egyik a Magyarország és Oroszország közötti diplomáciai viszony felvételére, a másik gazdasági szerződések kötésére vonatkozik. Ugy mondják, hogy a magyar követ aligha tárgyal kormányának előzetes hozzájárulása nélkül és hogy a legközelebb összehívó országgyűlés talán már abban a helyzetben lesz, hogy a megállapodások részleteit is megismerhesi. Mint mindig,

amikor orosz-magyar szerződéses tárgyalásokról van szó, hivatalosan most is cáfolják Budapesten a berlini tudósítás hitelességét.

Paris, január 7. A „Matin” tudósítója beszámolt a folytatott Genard francia követtel a jugoszláv-olasz viszonyról.

A követ kijelentette, hogy bizakodással nézi a két ország viszonyának alakulását és megerősített arról, hogy Jugoszlávia és Magyarország között is állandóan javul a viszony. Kiemelte a követ, hogy ez sok tekintetben Olaszország közbenjárásának köszönhető, mert Olaszországnak szüksége van arra, hogy a fiúmel kikötő visszanyerje magyarországi hinterlandját és ehhez szüksége van Jugoszlávia beleszűrésére, hogy a tranzitforgalmat jugoszláv területen lebonyolíthassák.

— Ha Olaszország ezt a célt követve, előmozdítja a most folyó jugoszláv-magyar tárgyalásokat, akkor ebben a szándékában Franciaország támogatására fog találni.

Franciaországból kiutasítják a munkanélküli idegeneket

(Paris, január 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) Többször jelentettük, hogy a frank kurzusának emelkedése miatt Franciaországban súlyos gazdasági krízis van, mely az üzemek fokozatos redukciójára vezetett és nagy munkanélküliséget idézett elő. Egy már előbbi híradás szerint a francia kormány tervbe vette a külföldi munkások kiutasítását, most pedig a francia munkügyi miniszter intervjút közli a párisi lapok, mely szerint egyetlen külföldi munkás kérését sem teljesítették a letelepítésre vonatkozólag. A határbizottságot utasították, hogy csak olyan munkásokat bocsássonak be az országba, akinek már külön szerződésük van. A munkanélküli külföldieket kiutasítják az országból.

Kétmilliárd lirát jegyeztek egy hónap alatt az olasz nemzeti kölcsönre

Mussolini tüzel-vassal propagálja az 5 százalékos liktor-kölcsönkötvények jegyzését. A gyarmatok is résztvesznek a jegyzésben

(Milánó, január 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) Még 1926 tavaszán, amikor a lira zuhanni kezdett, az olasz kormány kibocsátotta a stabilizációs dollár kölcsön aláírás felhívását, amely tudvalevőleg meg is szilárdította a lira nemzetközi helyzetét. Méreteiben és propagandájában azonban ezt a kölcsönt messze felülmúlja a mostani újabb kölcsön, amelyet liktor-kölcsön néven ismernek. December 31-én zárult le Olaszország új 5 százalékos államkölcsönének első jegyzési hónapja. Az eredmény: kétmilliárd lira, amely 70 százalékban készpénzben be is folyt, a további 30 százalékot pedig 1927 júniusáig kell az állam által kijelölt pénzügyeseknek befizetni. Ez a hatalmas összeg, amelyet rövid egy hónap alatt jegyeztek le magában Olaszországban, minden bizonyossággal megduplázódik a következő jegyzési hónapban, amelyben főként az afrikai olasz gyarmatok, valamint a kontinensen elszórtan élő olasz fasiszták jegyzésére számítanak.

kormány különböző rendeletekkel igyekszik előmozdítani a jegyzés sikerét. Végig a legkisebb utcákon is tarka, ökölgésgésgu betűkkel nyomtatott plakátok, a fasisztá vesszőnyalókkal és bárdokkal, hívják fel a járőrelők figyelmét a kölcsön fontosságára és szükségességére. Egyik másik plakát a kölcsön rentabilitásáról igyekszik meggyőzni a pénz és pénztelen fasisztákat.

Estéknént a mozikban propagandafilmeket vetítenek, vasárnaponként Milánónsk mind a hét színházában egyazon időben híres szónokok beszélnek a kölcsön érdekében. Estéknént a közönség művészkedvencei kupléznak, áriákat énekelnek, szavalnak a liktor-kölcsönről.

A belföldi postaforgalomban a bélyegeket e célra készült bélyegzővel nyomják át és külön színes víznyomatos levelezőlapokat bocsátottak ki.

A közép- és elemi iskolában gazdaságpolitikai előadásokat tartanak, az utcákon és tereken, sporttelepen és kávéházban, ujságokban és mindenütt — a Prestito del Littorio a fő téma. És jegyzik. Az első hónapban már két milliárd lirát jegyeztek le.

A pénzügyminiszter elrendelte, hogy az összes ipartulajdonosok speciális bizonyít-

A kölcsönkötvényeket 100 líras címletekben bocsátották ki,

hogy lehetővé tegyék a szegényebb fasiszták részvételét is.

Az egész országban óriási méretű propagandát fejtenek ki a kölcsön érdekében és a

A leltározás ideje alatt az eddigi olcsó harisnyaárakat még mélyebbre szállította le „SIPOS”, Cluj, Regele Ferdinand-ut 8. szám.

ványt kötelesek szerezni, amely nélkül az eddigi iparigazolványok érvénytelenek.

Az igazolvány kiváltásával egyidejűleg tartoznak az illetékes községi pénztárakban kauciót letenni, amely nem lehet kevesebb 500 líránál és nem több 5000 nál. A kaució befizetése az újonnan kibocsátott — liktor-kölesönkötvényekben is eszközölhető. A minisztertanács tárgyalta az egyházi alapok ügyét, amelyre vonatkozólag úgy döntött, hogy befizetési az állami kultusz-alap pénztárába. Ez a rendelet a pápai jótékonyági alapokra is vonatkozik, amelyek a befizetett összegért liktor-kölesönkötvényeket kapnak és ennek kamatait használják fel jótékonyosságra.

Az ehhez hasonló rendeletek minden bizonnyal megduplázzák a kétmilliót.

Achad Haam az asszimilációról

Alábbi kis tanulmány Achad Haamnak, a napokban elhunyt nagy zsidó gondolkodónak „Al paraschat derachim” (Válasz-uton) című gyűjtőmunkájának második kötetéből való.

Őseink még a próféták idejében a fizikai erő megvetésére tanítottak és a szellemi erők nagybecsülésére. Elnyomók kemény ökle éppen ezért nem tudta őket egyéniségük fölföldözésére készíteni. Csak ha egy idegen népben valahol megnyilatkozott egy-egy nagy szellemi erő, akkor tudták egyéniségüket fölföldözni és ez tudta csak hajlamossá tenni az illető nemzet szellemi életétől és a legártatlanabb utáztatástól is óva intették. E távortartás azonban — eltekintve attól, hogy többeket arra készítetett, „hogy egyszerre áttörjék a kerítést” — már a népek közötti helyzetüknél fogva sem volt keresztülvihető. Amidőn pedig bekövetkezett az asszimilációs folyamat és ez akadálytalanul egyre terjedt, rendszerint kiderült, hogy a patrioták és elszigetelő intézkedések alaptalanok és hiábavalók voltak, mert a zsidó nép nemcsak nagy utáztatás fölért, hanem nagy utáztatóművészet fölért is. Ha a zsidó utáztatás valamit, azt jól utáztatja és rövid idő alatt sikerül neki azt az idegen erőt, amely azelőtt egyéniségének fölföldözésére készítette, teljesen magáévá tenni. Szellemi vezetői segítségével megtanulja azután ezt az erőt saját egyéniségének kidomborítására fölhasználni.

Geiger valahol annak a nézetének adott kifejezést, hogy aki most háberül ír, benszjében nem érzi az írott munkához való kapcsolatot, hanem önkéntelenül is egy egészen más gondolatvilágba, a talmudbölcsek és rabbi világának bűvkörébe kényszerül. Nyugateurópa zsidó tudósainak esetében ez a vélemény helytálló, mert héber stílusuk határozottan elárulja, hogy népi nyelve már nem része egyéniségüknek. De a Kelet és a Szentföld héber írói, akik még ma is atyáik nyelvét érik egy részeként tekintik, éppen héber írás közben érik annak a szükségét, hogy egyéniségük legbenszejéből teremtsenek. Törekvésnek a nyelvnek időszerű módosítására és tökéletesbítésére, mert ők is, mint ők is, a nyelvet saját szellemviláguk kényelmes kifejezőmódjává vették.

Am az asszimilációtól sem kell népünknek annyira tartania, mint a széjjelforgácsoltságtól. Mert a módot, amely szerint népünk nemzeti énjét fejleszti, idegen szellemi erők a különböző országokban különböző irányokba befolyásolják, úgy, hogy tartani lehet attól, hogy az idők során a zsidó nép nem maradt meg egységes népek, hanem széjjelcsúszó egyedülálló tözsekre. A tapasztalatból lehet érveket fölörakoztatni ez aggodalom mellett. Azonban a veszedelem ellen is van orvoság és segítség, de csak egyetlen segítség. Amint hogy a társadalmat megalakulás elején az egyes individuumok egyéni különbsége ellenére egy centrális ember tudás-összetartani, ugyanúgy a széjjelforgácsoltság

állapotában egy nemzet részelt a lokális különbözőségek ellenére össze lehet fogni egyetlen centrális helyen, amely önmagában véve, nem pedig véletlen és muló körülmény következtében rendelkezik olyan vonzóerővel, hogy a nemzet minden széjjelcsúszó részébe az egyéniségnek egy bizonyos fokú földadást diktálja, úgy, hogy az utáztatás eredményei a helyült kiegyensúlyozó és irányító elemre lennének.

Ha tehát népünk gyermekkorában, a széjjelcsúszó első napjaiban David vitézsége és Salamon bölcsessége elégséges volt ahhoz, hogy figyelmesen köpi ut — ahová a szoltáros szava szerint isten törzsei törzsek szerint vonultak — megteremtse, akkor most a nép öreg korában sem vitézségeivel a hő, sem bölcsességével a bölce, sem milliódával a milliomas nem képes életrehozni a fajta új alakulását. Így hát mindazok, akik szívükön viselik a zsidó nép egységét, akarva nem akarva kénytelenek

Látogatás Máramarossziget zsidó nyomortanyáin

Társadalmi akció indul meg a nyomorgók megmentésére

(Sziget-Máramarossziget, január 7. Az Új Kelet tudósítójától.) Hol vannak a zsidó könyvek? kérdezték nemes párhosszal a hangjában el nem leplezett gunnyai Goga belügyminiszter egy legutóbb elmondott parlamenti beszédében. A szóközi kérdésre természetesen néma csend volt a válasz, mert a nyomorgó zsidó tömegek segélykérése nem jut el a belügyminiszter párnázott szájáig.

Pedig van zsidó nyomor. Nem kell elmenni Lengyelország, Oroszország vagy Ukrajna hosszú évtizedek óta tűrő és szenvedő zsidó tömegeihez. A Máramarossziget élő zsidó kisegyszenek ezrei küzdenek, verítkeznek a végelmerülés ellen. Máramarossziget külvárosiban nyomorult viskók és ketracek falai közt bűzös és poshadt levegőben, hallatlan nélkülözések között, minden emberi képzeletet felülmúlón tengetik életüket a nyomor zsidó páriái.

„Felszeg”: Sziget zsidó nyomortanyája

Elindultunk az elmúlt hét péntekén dr. Junger Sándorné, a máramarosszigeti Jótékony Nőegylet elnöknőjének meghívására, hogy személyesen győzdődjünk meg arról, milyen iratózatos szenvedések között, mennyire emberietlen viszonyok között mentik életüket egyik napról a másikra a sors máramarosszigeti kivetettjei. A máramarosszigeti zsidó nyomor hazája: a „Felszeg”. Apró egymásra torlódt sikátorok egyvelege. Idomtalan, behorpadt házikók egymás hegyén hátán. A sikátorok között bűzös pocsolják, hulladékok: megannyi melegágyai a fertőző betegségeknek. Alig teszünk a sikátorok között néhány lépést, bizonytalan szinü rongyokba burkolt, elhanyagolt külsejű, szinte minden emberi formájukból kivetkőzött férfiak, nők, siralmas állapotban levő gyerekek csoportosulnak körénk. A nemesszivű elnöknőt, dr. Jungernét, aki nap nap után keresi fel a sorsüldözötteket, hogy a lehetőségekhez mérten segítsen rajtuk, ismerik már. Siránkozó hangon, kérésleg nyújtják feléje kezeiket.

Tüdővésztes apa: angoikóros gyermekek

Balépünk egy emberi lazául szolgáló odába. Megdöbentő látvány tárul elénk. A szoba egyik sarkában rozoga deszkából összetákoltt ágyon bizonytalan pokróccal letakarva fekszik a család fő: Moskovits Ábrahám. Az arca sárga, mint a pergament, teste csont és bőr. Tüdővésztes és májbetegségben is szenved. A borzalmas betegséget felesége is elkapta. A földön hét—nyolc degenerált laposfejű gyermek kuporog. Tüdővésztesek, angoikórosok: szivszorító látvány.

Egy másik odu. A Braun-árvák. Öt fiatal-korú gyermek, apátlan, anyátlan, akiket korán elköltözött szüleik a jóisten gondviselésére bíztak, aki felruházta a mezők illomát. Nos a Braun-árvák viszonyos földön aluszának, ruháikat csatokban csüngnek le róluk a kezükre kérésleg tárták ki a társadalom felé: segítséket kérnek!

S. O. S.!

Az egymásra dőlő odákban, a borzalmas nyomortanyákon százezer tengődnek a Braunok-

EZT A SZELVÉNYT A LAP BELSEJÉBEN FELSOROLT KERESKEDŐK

LEI 5 LEI

ERTÉKBEN, A VÁSÁROLT ÖSSZEG TIZ SZÁZALÉKAIG KÉSZPÉNZFIZETÉS GYANÁNT FOGA DJÁK EL

Ez a szelvény érvényes febr. 1-ig.

lenek balesetöröndei a történelmi szükségesség kényszerébe és kelet felé kell tekinteniük, a centrum felé, amelyet a zsidóság az asszimilációs kort megelőző időkben utáztatott.

nak és Moskovitsoknak. Munkaképtelen, beteg emberek, akiket az egészségesek, munkabírók, a mindennapiért folytatott irtó küzdelemben félretoltak az útból. Máramarossziget nyomorgó zsidó páriáinak jajtátlása nem hallatik el a belügyminiszter párnázott szájáig. De Máramarossziget és Erdély zsidó társadalmának fel kell figyelni a jelekire és segítenie kell most, a tizenkettedik órában, mielőtt késő lesz.

Hiábavaló kezdeményezések

A fáradhatatlan, nemesszivű dr. Jungerné elnöknő kezdeményezésére néhány héttel ezelőtt mozgalom indult meg Máramarossziget zsidó társadalmában, árva- és agmenhöz létesítése érdekében. Máramarossziget zsidó társadalmában azonban nem tömörült a felhívás mögé az ügyet megillető komolysággal. A zsidó hitközség költségvetésében nem jutott egy bani sem a városka kiáltó tömegnyomorának enyhítésére.

A nyomor azonban egyre nő és azt meg kell mindenáron akadályozni. A horizonton biztató jelek mutatkoznak. A tizenkettedik órában mégis megmozdul, meg kell, hogy mozduljon Sziget zsidó társadalmának lelkiismerete, hogy segítsen a segítségre szorulókon. Dr. Junger Sándorné e hónap 16-ára összehívta Máramarossziget zsidóságának vezetőit, amidőn is együttesen fogják megbeszélés tárgyává tenni azokat a teendőket, amelyek a máramarosszigeti zsidó nyomor leküzdése érdekében megvalósításra várnak. Reméljük, hogy ezalkalommal több érdeklődést és több szeretetet fognak tanusítani Máramarossziget zsidói a külváros jajaival és szenvedéseivel szemben. (t. m.)

Összegöngyölhető faszönyegek

horganyozott huzallal szöve. Cementezett helyiségek, fürdőszobák folyosók borítására. Minden méretben gyártja. Flesch & Fiul Arad, Str. Aradjánlattal szolgál Lt. E Teodorui. 8

Nagy ellenállóképesség!
Kitűnő fényhatás!
Biztos árammegtakarítás!

Szombat, 1927 ja

Hyp

ferőtlenít, megvé
fajástól illet stv
is kapható minden
riában

Művész
Pale

Mint annyi sok n
szí élet is fejlődésénél
tapogatózó kísérletek
nak: az idegen elem
vészi életet teremteni.
szellemileg magasan
erre a dolgra van sz
szí életben alkotnak
olyan országokból jön
mák magas kulturfol
ciókkal rendelkeznek
vetődik a vagy vagy
d ni, művészeti szurre
akarat és lehetőség
dálni, — vagy pedig
kérdés többnyire a k
aztán sokféle kezdeme
szer igen figyelemre
az ember.

Tel-Avivban a E
eredményesen hatott
előadások és legújabb
sének ér ékes művész
amely fervezetében
népművelő jelleggel k
egy szabad téren foly
szinte elképzelhetetlen
deszkakerítéssel körül
fapadokkal és fabarak
Es itt csaknem nap
szimfonikus koncertek
koncertek két piastere
dij mellett. A kísérle
merten is rendkívül
rende-en 2000 szemé
sok hallgatására, de
nagyobb publikum tö.

Nagy figyelmet
amelyeket Max Lamp
linszinek egyik tan
teren tesz. Hathón
hajthatatlan energiá
gekkel küzdöve, tant
álló énekkart szervez
métoák szimfonikus
is. Egy orchesterrel,
lettansokból áll, ny
adta elő Bach, Haend
bert és Mendelssohn
relte a nyilvánosság
tárogatottsága (átlag el
lyeket a Bet Haam
bizonyította, hogy a
tik a komoly szimfon
ciklus-előadások ked
vetkeztetni. A legköz
orgona-kncerteket f
kalma lesz tehetségét
Munkássága kezdemé
szimfonikus orchester
a legközelebb a nyilv

A palesztinai o
neki az idei szezon
opera tekintetében is
az ország területén:
nyek Eddig az új
ták elő nagy sikerre
szigoru európai mérté
mégis, az, amit eddig
jogosít. Mindedesetre
gramot a rendezésre
pítsa meg. Hiszen a

Régi, de

Hyperol

fertőtleníti, megvédi a torok szíjvíztabletta fájástól. Ilyet sítva, mint szíjvíztabletta is kapható minden gyógyszerüzemben, drogeriában és illatszertárban.

Művészeti kísérletek Palesztinában

Tel-Aviv, január hó.

Mint annyi sok minden Palesztinában, a művészi élet is fejlődésének első lépéseit teszi meg és a tapogatózó kísérletek mind egy cél felé irányulnak: az idegen elemek tömkelegéből önálló művészi életet teremteni. A palesztinai munkásoknak és szellemileg magasán álló intellektusoknak éppen erre a dolgra van szükségük. Azok, akik a művészi életben alkotnak és a bevándorlók nagyrésze olyan országokból jön, amelyekben a művészi formák magas kultúrafokot értek el és szilárd tradíciókkal rendelkeznek úgy, hogy akaratlanul is felvetődik a vagyis kérdés: mindent előről kezdeni, művészeti szurrogátumokkal megelégedni és az akarat és lehetőség közötti távolságot lassan áthidalni, — vagy pedig meg se kísérelni semmi. A kérdés többnyire a kísérletek javára dől el és így aztán sokféle kezdeményezést, akarást és nem egyszer igen figyelemreméltó eredményeket tapasztal az ember.

Tel-Avivban a Bet Haam ebben a tekintetben eredményesen hatott közre. Koncertek nagy tömege, előadások és legújabbban egy mozi mozgatási közönségek érdekes művészeti produkcióit. Ez az intézmény, amely szervezetében az Urániára hasonlít, eminenter népművelő jelleggel bír. Az előadások mindenestire egy szabad téren folytak le, ami már magában is szinte elképzelhetetlen az európai fogalmaknak. Egy deszkakerítéssel körülvetett homokos térség egyszerű fapadokkal és fabarrakkal, amely színpadul szolgál. És itt csaknem naponta vannak operaelőadások, szimfonikus koncertek, előadások, kurzusok és szólókoncertek két piactermi (20 lei) egységes belépődíj mellett. A kísérlet még az európai viszonyokhoz mérten is rendkívüli eredményeket mutathat fel: rendszeren 2000 személy gyülekezik össze az előadások hallgatására, de nagyon gyakran 4000 főnél is nagyobb publikum tölti meg ezt a természetes arénát.

Nagy figyelmet érdemelnek azok a törekvések, amelyeket Max Lampel fiatal bécsi karmester, Semlinszkinék egyik tanítványa a zenei élet fejlesztése terén tesz. Hathónapi, aránylag rövid idő alatt, hajthatatlan energiával és a legnagyobb nehézségekkel küzdve, tanulatlan erőből egy 120 főből álló énekpart szervezett meg. Ugyancsak figyelemre méltóak szimfonikus zene terén elért eredményei is. Egy orchesterrel, amelynek csaknem a fele dilettánsokból áll, nyolc koncertből álló ciklusban adta elő Bach, Haendel, Mozart, Beethoven, Schubert és Mendelssohn alkotásait és így magára terelte a nyilvánosság figyelmét. A koncertek nagy támogatottsága (átlag előadásanként 4000 ember), amelyeket a Bet Haam támogatásával rendezett, azt bizonyította, hogy a közönség érdeklődéssel viselkedik a komoly szimfonikus zene iránt. Ezek az első ciklus-előadások kedvező fejlődésre engednek következtetni. A legközelebbi hetekben Max Lampel orgona-koncerteket fog adni Jeruzsálemben és alkalma lesz tehetségét ezen a téren is bemutatni. Munkássága kezdeményező lökést adott egy állandó szimfonikus orchester megszervezésére, amely már a legközelebb a nyilvánosság elé fog lépni.

A palesztinai opera társulat új erővel indul neki az idei szezonnak Golikin vezérése alatt. Az opera tekintetében is áll az, ami minden egyébben az ország területén: csekély eszközök és nagy igények. Eddig az új szezonban a Hogenottkat adták elő nagy sikerrel. Ha nem is lehet egyelőre szigorú európai mértékkel mérni az opera előadásait, mégis, az, amit eddig alkotott a legjobb reményre jogosít. Mindenesetre kívánatos volna, hogy a programot a rendezésre álló eszközökhöz mérten állapítsa meg. Hiszen a nagy díszlet-operák előadása

nagy nehézségekre utközik, viszont a kisebb operákat a rendelkezésre álló erővel gyakran sokkal értékesebb előadásokban lehet bemutatni, mint ezeket a szemfényvesztő díszletdarabokat.

Ebben a tekintetben ugylátszik, hogy a munkásszervezetből csoportosuló Ohel színház (sátor) találta meg a helyes utat. Ezeknek az ifjú embereknek törekvéseiben a legerősebben lehet megérezni az új művészi kifejező formák felé való igyekeztet a palesztinai művészi élet keretén belül. A munkásszervezet Vaad Tarbutjának vezetése és felügyelete alatt működik ez a kicsiny csoport és ápolja a héber színpadi művészetet. Egy moszkvai rendező vezetése alatt áll és Perekov egy csomó dramatizált novellájának előadásával rendkívül érdekes művészeti esteket rendezett. Kifejező eszközeik: a legegyszerűbb színpadi berendezés, a legtömörebb koncentrált nyelv, élénk mozgás és zene. Előadásukat mély odaadás jellemzi és az a misztikus lelki feszültség, amely a nagy színészek legmélyebb hatásaival idézi elő. És emellett másnap ugyanezeket az embereket ott lehet látni a betonmunkáknál és azt a csudalatos művésznőt, aki egy örülesi jelenetben könnyekig rázta meg a hallgatóságát, kötőtű

munka közben lehet találni az utcán. C'est la Palestine.

Molirée Harpagonja, Strindberg Máglyatüze héber nyelvű előadásában. A Palesztinai TAJ színház (Teatrom Arci Jisraeli) merészkedett erre a tetterre a Bulgáriából származó Dániel nevű rendezőjének vezérése alatt. Elsőrangú alakító művész, egyben azonban kivételes tehetségű rendező és rendezői jellegzetességeiben rá lehet ismerni Max Reinhardt iskolájára. Olyan színtársulat támogatja, amelynek tagjai komoly igyekezzel és odaadé munkával szentelik magukat az alkotó művészetnek Palesztinában.

A legutóbbi időkhöz erősen hiányt érezték az országban az elsőrangú szólókoncerteknek. Ugylátszik azonban, hogy ma már Palesztina a legnagyobb európai művészekre is kiterjeszti varázsát. Blonder, Marteau és Haifetz után most Jan Kubelik jött Palesztinába. Nagy elégtételnek éreztük ezt és Palesztina zenei fejlődésének bizonyosságát, hogy országunkat már a legnagyobb világhírű művészek turnéjaiba is besorolják. Kubelik a kiállítás csarnokában hegedült, — az eső zugása a cernok felfötöztet és a vihar hangja gyakran tu harsogta, — de az ember igénytelenné válik.

Zirelsohn főrabbit kizárták Kisenev városi tanácsából

A polgármester rendőrről ültette ki a városháza üléstermébe, mert a közönség tüntetett ellen.

(Chisinau-Kisenev, január 7. Az Uj Kelet tudósítójáról.) Izgalmos lefolyású közgyűlés volt január 5-én Kisenev városi tanácsának, amely végül is páratlan botrányok sorozatába fut. Bessarabia székhelyének tanácsában ugyanis már régóta ellentétek dúlnak az állandó tanács egyes tagjainak és a város polgármesterének közigazgatási politikai miatt, amelyek a lakosság körében is óriási ékeskedés szültet. Éppen ezért érthető énközlődés előzte meg a tanács plenáris ülését, amelyen rengeteg polgár is megjelent.

A város polgármestere és hívei, ugylátszik, el voltak készülve, hogy a kögyű és nem lesz sima lefolyású, mert az ülés megkezdése előtt erős rendőri készülék szállította meg a városházát és az üléstermet is. Az ülés megnyitása után Zirelsohn főrabbi jelentkezett szólamra és a város lakosságának nevében tiltakozott a polgármester jogtalan és sérelmes intézkedése ellen. A beszédet, amely erős, de mindvégig objektív kritikája volt az állandó tanács működésének, a hallgatóság óriási tetszéssel fogadta, amelynek köréből itt ott elkezdett kifakadni

sok hangzottak el a város egyes vezetői ellen. Erre a polgármester intézkedésére a karhatalom kifűrtette az üléstermet.

Zirelsohn beszéde természetesen nem érintette semmese azokat és híveiket, akik ellen irányult és ezek a tanács azok éktelen zajt csaptak. Constantin Lungu kinevezett tanács tag egyszerűen állami cselekedetnek minősítette a főrabbi beszédét és indítványozta, hogy Zirelsohn zárják ki a tanácsból. A polgármester azonban nem látta alkalmasnak a helyzetet és az időt a javaslat azonnali letárgyalására és néhány folyóügy ellintézése után a közgyűlést berekesztette.

Ez azután az állandó bizottság rendkívüli ülést tartott, amelyben a polgármesterek többsége van és ekkor venték csak tárgyalásra a kizárási indítványt. A tanácsülés a Lungu-féle javaslatot magáévá tette és a polgármester ennek megfelelően hírbeli jelentést tett az esetről a felettes hatóságoknak, amelyekből Zirelsohn főrabbinak a tanácsból törőnt kizárási ítéletét jóváhagyását kért. A kizárási határozat óriási izgatást keltett a város közvéleményében.

AZ ANTISEPTIKUS ESZKÖZ AMELY VILÁG HIRNEMNEK ÖRVEND A

VALDA PASTILLA

AMELY ELTÁVOLITJA ÉS LEGYÖZI A

TOROKFAJDAIMAKAT, KÖHÖGÉST, MEGHÜLEST, VALAMINT A RÉGI VAGY ÚJ TÜBŐBAJOKAT, CHATARUSOKAT, ASTMÁT, INFLUENZÁT, STB

A DOBOZ FAC-SIMILJE

KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁBAN ÉS DROGUERTÁBAN

Régi, de jó a Höfer-féle gyermekhintőpor, krém és szappan

SZINHÁZ-MŰVÉSZET

Molnár Ferenc: Játék a kastélyban

Bemutató a Magyar Színházban

1. Ez a darab habbóli és tajtékosabb, olyan könnyed és előkelő. Molnár soha máskor nem írhatta volna, mint ma, amikor a világcsodáim egyik felsejében járunk. A Játék a kastélyban is. A valóságban nincs semmi köze a csak a Molnár külön valóságának világába helyezhető el. A darab így természetesen egészen absztrakt és kitalált: játék egy bizonyos fajta drámáról, arról, amit valaha a franciák találtak fel: perszifliát és szatira, a világirodalom e hervadó speczese felett; — ugyanakkor azonban a Játék a kastélyban is darab, ami ebbe a speczisebe tartozik. Ugyanolyan paradoxum az, mint Georg Kaiser: Kolportage című darabja, amely szintén perszifliát és szatira, a kolportázs felett és ugyanakkor maga is — kolportázs. Bizonyos, a Játék a kastélyban kritikája nem hatol ilyen mélyre. Legjobb a drámáról technikát teszi ha nem is nevesítgessé, de módhassá. Sainte praktikus tanácsadó is emellett. A sikerdrama így készül! — hirdeti a Játék a kastélyban s amit így elkészül a néző előtt, miközben elhull a morál és a komolyág tisztelt pártosa, végül is egy siker drámában részeseül a néző. Semmi több. De jól mutat hozzá!...

2. Mert mindez ragyogó és szellemes. Elés és szikrázó ötletekkel, szituációkkal, figurákkal, elképzeléssel és háttérrel, mely csak Reinhardt és a realista színpadszervezők tudásának pompájában lehetőségek. Ahogy Molnár a darab megrendelését és megjelölését elképzei, az maga is egy ugyanolyan értelmes túlvilág, mint maga a darab formailag. Mesteri a felépítése is. A siker drámateljesítése egy iskolapéldánya! A három felvonás egy dekorációban játszik, sőt ahogy a darab végéhez illesztett jegyzetben mondja Molnár, még függőgyre nincs szükség, színpadra sem. (S ez az bölcsessége: élet és színpad között nincs különbség!) A darab egy szalonban is játszható. (Egy színjátékkészítő szalonban például.) A nézők feszélyen össze-visszaságban ülhetnek a tereben, mintha estélyen vennének részt. Ez a rendezés tulajdonképpen a darab. S erről már csak igazán hozzávaló argóban illik beszélni. Örült finom és gráci elegáns! Minden mélység látszata dacára is; csipke. Ezért pontos és találó a darab vége, az alapszémének titulálható frázisa, amikor a szereplők egyike a rivalda elő áll és ezt mondja:

Uraim és hölgyeim, tálalva van!
S végül is ez a legfontosabb Molnár pszichológizmusa szerint. Kezdődhet a lakoma! A darab csupán egy anekdotta volt.

3. Maga Molnár is anekdotának nevezi. De mit vetél el ez elnevezés mögött? Micsoda szédült arányokat? Mert a darab mégis komoly, — a mögötje néző számára. Egészen röviden szólva: Először Pirandelló, Őber-Pirandelló, azaz Hohem-Pirandelló, ahogy ez csak egy pesti Molnár Ferencről lehetőségek. És az egész aranyos, mert diadal a smokok felett, amiért a pirandellói probléma így is lehetséges. Ugy, hogy a darab úgy is hat, mintha egyetlen a nagy olasz címére íródna. Főlényesen, monoklin keresztül perszifliásként a Pirandelló legnépszerűbb darabja, a Hat szereplő keres egy szerzőt felett. Molnár csupán anekdotának minősíti ezt, amit súlyos ismeretlen kódokba és köndörfalakba bújtat a szótét talján. Mindez Molnár számára csak egy anekdota. Miért a látma? Erről van szó! A pirandellói probléma nem filozófiai probléma, hanem a darabcsinálás problémája!

(Aki tehát keres, az talál magarabb szándékok Molnárnál. Ez a játék tetszik nekünk, valódi és dunaparti. Mondhatnánk: link s így egészen az egyenesbe vagyunk!)

4. A darab kezdete tényleg pompás, de ebben a ragyogó ötletben ki is futja magát, jobb és gazda-

gabb ötlet a darabban nincs. Mert a másik ötlet, amin a tudjonképeni darab épül, hogy három szerző avarálszul feltalálja egy vakony falon keresztül primadonnájuk (akibe az egyik szerző szerelmes) „szerelmi utóregzései” egy színésszel, ami azután az egyik szerző kezében, hogy a szerelme a kiábrándulástól megóvja, s így munkakészsége késztető oparettik érdekében sértetlen marad, az, mondom, ahogy ezt a darabban szereplő szerző megoldja, hogy az egész szerelmekekedés csak próba volt: ez régi molnári ötlet, a Farkas és a Testőr problémamagjának újabb változata: ha mélyíteni akarom, a valóság és az illúzió problémájának molnári továbbnyergelése: Nem is új és nem is friss. Hogy szatírának a problématisztulásnak a levét Molnár a színésszel itatja meg, — az ismét szatira. Talán nem becsüli a színészt, mint emberfaját? Lohat! De különben is. Valaminek mindig kell, hogy valami megigya a levét. A kolportázsdrámában is van erkölcsi világra, kérem.

5. A kezdet tehát pompás. Arról beszél a három szerző, milyen nehéz egy darabot jól készíteni. Mindehét az megfogadni, hogy a néző tüstént tisztába jöjjen szokással és azzal, amiről szó van a darabban. Holott milyen egyszerű a dolog: Mutatkozni a szereplők. És így is történt. Természetesen mindez be van rendezve és be van dialogizálva a nézőbe. És ez a pompás. S ez az a pont, ahol átklik a darab a pirandellói thézis síneire...

6. Pirandellónál az a tétel, hogy a színpadi hatás érdekében meg kell hamisítani a valóságot, a színpadi költészet nem bírja el a nyers és igazi tragikus valót. Ebben a tételben Pirandelló életkritikája jut érvényre és e szerint a tragédiát és a pathosát elvizenyösíti az ember érdekében az emberi formálás. Molnárnál is erről lehetne szó, ha Molnár egyáltalán hímas az élet pathetikus voltában, ha nem azt hinné, hogy minden relativ és minden a perspektiva kérdése. Így azután Molnár főlényes és világi s ezért a tételt úgy fordítja vissza, hogy a valóság és a színpad között nincs semmi különbség, mind a két szereplehetőség, ami tisztára felfogalom függvénye. Belső igazsága nincs egyiknek sem, illetve az az igazi, ami hatá-

Köszvényt, rheumát és vesebajokat, az öregkor félelmetes érelmeszesedését, a beteges álmatlanságot, legbiztosabban a kellemes ízű Páter-féle teák gyógyítják:

- Dr. Páter-féle**
- Köszvény és rheuma elleni tea**
- Vese- és hólyagbajok elleni tea**
- Arteriosklerózis elleni tea**
- Idegesség elleni tea**

A Dr. Páter-féle gyógyteák minden gyógyszerboltban és drogeriában kaphatók. Postai széküldés utánvétel mellett a „CSILLAG” gyógyszerbolt (Brassó, Hosszu utca 14) központi raktárára állt. Kérje levelezőlapra a Dr. Páter tanár új gyógyteáiról szóló tájékoztató füzet díjtalan beküldését az Amphora Részvénytársaságtól — Brassó.

rossabb, akár a néző, akár az élet számára. Mindezt! Az a megoldás az igazi, amelyik megment egy embert. Hogy azután ez a gondolatok csak a Játék a kastélyban összekapcsolásai között állhat fenn, az természetesen. Egyesenes következménye ez a molnári dráma siker ideológiájának. Viszont ő nem is akar általános érvényt szerezni ennek a gondolatoknak. Még csak drámának sem mondja azt, amibe beburkolja. Anekdota. Az ellen-pirandellói név tehát csak egy zirt síssak mögötti szószedet.

7. Persze van más is. Egész hasábotkat írhatnánk teli, hogy mik még azok a mozzanatok, amelyek nyilvánvalóvá teszik az ellen-pirandellói jellegét. Hogy ugyanagy kísérletezik ő is! Ugyanagy felállítja a pirandellói kérdést! Hogy az egész darabkönyvasztás a néző előtt szines viákkal arról, hogyan kell egy darabot befajézni, stb. stb. Egy bizonyos: szellemes és mulatságos és a molnári darabok sorában értékes mozzanat. Ahogy az efaifa darabok világmánagere dr. Marton Sándor mondta: „Olyan jó, hogy öt-hat ezer előadás jelent az idén”. S ez már igazán valami. Érdemes megnézni.

Beethoven-émlékünnepély Kolozsváron

Hevesi Pirozka és Florizel de Reuter hangversenye

A kolozsvári Román Opera megható és felcselő ünnepe s színpadi volt tegnap este. Beethoven halálának húszötödik évfordulója, centenáriuma alkalmából az erdélyi román sajtószervezők hangversenyt rendezett, melyre Kolozsvár kulturális közönségeinek szíves java jött el, hogy két kiváló interpretátor játéka keretében hódoljon Beethoven halhatatlan zenei művészetének, örökösöként zenei stílusának. A koncert, melynek keretében Hevesi Pirozka zongoraművész és Florizel de Reuter hírneves berlini hegedűművész Beethoven legszépebb hegedű zongora szonátáit szívesen megjeljes mértékben megfelelt a várakozásoknak. Az interpretátorok nemcsak előadói készségben és benső felfogásban is érett művészekkel hozták közel szívükhöz e zenei művek szépségeit, hanem lelkesültségük és ábrátuk melegeivel is hozzájárultak ahhoz, hogy a művek formái és virtuózi adottságai kívül az érzések és költői gondolatok gazdagsága is színesen, forrón és elragadóan találjon el a közönséghöz.

Először a Sonata X G. dur op. 96 ot adták elő a művészek, ezt az inkább finomkodó, halk és gótikusan felépített művet a nagy zeneköltőnek, Florizel de Reuter a szordinós zenét, az éles fül számára is nehezen érzékelhető finomságokat érethet gyakoroltsággal hozta ki. A „Frühlingssonata” imádságos, epedő, könnyre és moolyra hangoló hangulata tisztán és áradó líraisággal hangzott fel úgy a hegedű, mint a zongora hurján. Tündérek táncát, virágok pompáját, frissülő mezők ózondus levegőjét arasztotta köztünk a csodálatos zenei mű. Maguk az interpretátorok is át voltak hatva a mű szépségeitől, megéreztek rajuk, hogy együtt élnek, együtt ujjonganak Beethoven dicső dicső lelkével.

A koncert harmadik programjain a Kreuzer szonáta szerepelt, ez a diabolikusan szép és megrázó alkotás, a szerelme zenei evangéliuma, melyben a könnyes elonulástól a bacsuható hangulatig, az epedő térdreborulástól a dővőjé memór szökellésig minden érzés-erő-otója benne él a szerelme áldott és átkozott emberi megvilágulásának.

Talán a legnagyobb elismerés, ha megállapítjuk, hogy a szonáta minden érzése, minden hangulata fascináta és érzéseket felkavarva hangzott el a hurokon és úgy a zongora, mint a hegedű szónakok teljes egészükben tarták fel a beethoveni lényegét, azt a viharos érzésvilágot, melyhez gazdagságban és sokrétűségben egyedül Shakespeare művei foghatók a nyelv, a szó irodalmi területén.

Reg... miért

D... sós... m

Először: ilyen szokás, nek egyes tagjait illetőleg bődő szívroztajták a vérkeringés nyos killeme hatja az egész csak az érel

D... sós... m

Aki reggel sósbor resszel fáradtságát: ...

(n...)

fén... az... ntán... friss... hatás... bors... lizáló... Hat... azzal... bűz... lesz... nehé... nyen... Heteds... a Di... mert... vorokb... elej... vesi... Nyolcads... mart... fogai... öblöget... ételm... tulajdonképeni... gyakori fogfáj... Kilencedsz... vednek az orr... megszűnik a... szippantástól... lemetlen érzé... vesebb nátha... Hatása: El... hősítő és desir... Illata nagy... egész szobát... denki a bevás...

Hat... azzal... bűz... lesz... nehé... nyen... Heteds... a Di... mert... vorokb... elej... vesi... Nyolcads... mart... fogai... öblöget... ételm... tulajdonképeni... gyakori fogfáj... Kilencedsz... vednek az orr... megszűnik a... szippantástól... lemetlen érzé... vesebb nátha... Hatása: El... hősítő és desir... Illata nagy... egész szobát... denki a bevás...

Hat... azzal... bűz... lesz... nehé... nyen... Heteds... a Di... mert... vorokb... elej... vesi... Nyolcads... mart... fogai... öblöget... ételm... tulajdonképeni... gyakori fogfáj... Kilencedsz... vednek az orr... megszűnik a... szippantástól... lemetlen érzé... vesebb nátha... Hatása: El... hősítő és desir... Illata nagy... egész szobát... denki a bevás...

D... sós... m

mert nagyon... Az ego... minde...

Reggelenként miért kedvelik annyira a

DIANA

sósorszeszt minden házban?

Először: Még felkelés előtt a legtöbb helyen szokás, hogy az egész testet, vagy annak egyes tagjait különféle olajokkal masszírozzák, illetőleg bedörzsölik. Sokan csak azért masszíroztatják magukat, hogy a véreoztatás és a vérkeringés egészséges fokozása útján bizonyos kellemes érzéshez jussanak, mely átjut az egész testet. Ezt a különös jó érzést csak az érheti, aki a bedörzsöléseket a

DIANA

sósorszeszszel

szokoztatja. Aki reggel trét masszíroztatja Diana-sósorszeszszel, az könnyen legyőri egész napi fáradtságát; friss, könnyen mozgó, életerős, egészséges.

Másodszor: Kiknek arca fényes, izzadt, vagy kéz-, láb- és hónaljzizadásban szenvednek, azoknak reggelenként Diana-sósorszeszszel kell használni, hogy ezek teljesen megszűnjenek.

Harmadszor: Aki Diana sósorszeszszel használ reggelenként mosdóvizéhez, annak feleslegessé válik a különböző külföldi toiltívizek (mosdóvizek) használata.

Negyedszer: Kinek haja török, száraz, fényelen vagy hajhullása és hajkopréja van, az reggelenként mosakodás alatt, előtt vagy után dörzsölje be fejbőrét Diana-sósorszeszszel; frissítőleg és hűsítőleg hat az egész fejre.

Ötödször: Kellemes illatú és dezinficiáló hatásáról fogva el van ismerve a Diana sósorszeszszel, mint kitűnő szájvíz és torokgargalizáló szer.

Hatodszor: Aki Diana sósorszeszszel használ vagy csepegtet a vízbe és reggelenként azzal öblíti száját és torkát, annak nem lesz büzös szájlehelete, nem lesz rossz szájíze, nem lesz rossz foga, nem lesz fogfájása, nem lesz nehéz légzése, mert a nyálkát (slimot) könnyen feloldja.

Hetedszer: Gyermekek-nél nagyon fontos a Diana-sósorszeszszel reggelenkénti használata, mert dezinficiáló hatásánál fogva a gyakori orokbántalmaknak és mandulagyulladásoknak elejét veszi.

Nyolcadszor: Aki fogait Diana sósorszeszszel megtört fogkefével tisztítja, annak fogai állandóan vakító fehérek maradnak. Az öblögetés által a fogak között gyakran előforduló ételmaradékok kihullanak, amelyek tulajdonképen okozói a büzös szájnak és gyakori fogfájásoknak.

Kilencedszer: Reggelenként sokan szenvednek az ornyílás eldugulásától: ez azonnal megszűnik a Diana-sósorszeszszel egyszeri felhasználásától és szaglásától és így ezen kellemetlen érzéstől megszabadulunk. A leghetesebb nátha is 24 óra alatt elmúlik.

Hatása: Erősítő, edző, fájdalomcsillapító, hűsítő és dezinficiáló.

Illata nagyon kellemes mely elárasztja az egész szobát. Határozottan követeljen mindenki a bevásárlásánál:

DIANA

sósorszeszszel,

mert nagyon sok utánzat van már forgalomban.

Az egész országban mindenütt kapható!

Sulyos visszaéléseket lepleztek le a francia becsületrend adományozásával

Letartóztattak egy miniszteri vezérigazgatót

(Paris, január 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) A francia főváros nagy szenzációja az a visszaélés, ami a becsületrend keresztjének adakozása körül történt és ami már a közbiztonsági hatóságokat is foglalkoztatta. A rendőrség a nyomozás során letartóztatta Marcell Route miniszteri vezérigazgatót. A szenzációt fokozza az a hír, amely szerint Marcell Route védőügyvédjének átadta azt a titkos listát, amely felöleli azoknak a neveit, akik már

régebben szabályellenesen nyerték el ezt a magas francia állami kitüntetést.

A francia sajtó-organumok közül egyedül az „Intransigent” jelenti be a nagy szenzációt, hogy legközelebb nyilvánosságra hozza a titkos listát. Route védője beadványt nyújtott be az ügyészséghez védelem szabadlábra helyezése ügyében. Az ügyészség visszautasította a kérést.

Hét évre nevezték ki Burileanu földbirtokost a Banca Nationala kormányzójává

Az új kormányzót hétfőn iktatják be hivatalába

(Bucuresti-Bukarest, január 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) A bukaresti lapok tegnap reggeli kiadásukban azt a feltűnést keltező hírt közölték, hogy a kormány végre eldöntötte a Banca Nationala kormányzói széke körül hónapok óta folyó harcot, amennyiben Averescu miniszterelnök az összes kombinációba vett jelöltek mellőzésével Tilica Burileanu dugszadag földbirtokost és pénzügyi tanácsost ajánlotta a királynak a jegybank élére. Tegnapi azonban ezt a hírt még nem erősítették meg hivatalosan, de beavatott körökben befejezett tényként kolportálták Burileanu kinevezését.

Ma azután megjelent a félhivatalos jelentés, amely közli, hogy a király már alá is írta Burileanu Tilica kinevezését a Banca Nationala kormányzójává. A kinevezés kivételosen 7 évre szól a szokásos 5 év helyett. Burileanut hétfőn iktatják be hivatalába.

Az új bankkormányzó mehedinti mandátumát az averescianus listán utána következő Gerdereanu kapja.

A kinevezés híre a főváros pénzügyi és politikai köreiből óriási szenzációt keltett, mert ez azt jelenti, hogy a kormány teljesen függetleníti magát a liberális töké befolyása alól.

Oromolu utódja egyébként Goga belügyminiszternek személyes jóbarátja, akinek külföldön is tekintélyes összeköttetései vannak, különösen Angliában és Németországban.

Kihirdették a kurlal ítéletet a frankpör elttőljel előtt

Nádost a váci fogházba szállítják

(Budapest, január 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) Péntek délelőtt hirdette ki a budapesti büntetőtörvényszék a kuria ítéletét a frankpörben. Az ítélet kihirdetésénél Windischgrätz, Olosváry és Haitsch kivételével az összes vádlottak megjelentek. Windischgrätz betegsége miatt, Haitsch mivel szélütés érte, maradt el a kihirdetésről. Olosváry pedig azért, mert csak pénzbüntetésre ítélték, nem tartotta fontosnak a megjelenést. A kuria ismert ítéletét Méhes bíró hirdette ki, hangsúlyozva, hogy ez ellen perorvoslásnak most már helye nincs. Méhes bíró megkérdezte a vádlottaktól, hogy tudomásul veszik-e az ítéletet. Az elítéltek közül a kérdésre egyik sem válaszolt. Méhes erre közli Nádost, hogy kilenc hónapot és öt napot kitöltőnek számított be büntetéséből a kuria.

Nádost: Tudomásul veszem, de meg kell je-

gyeznem, hogy már egy éve ülök. Kiderül, hogy a büntetésbeszámítás október 14-ig, a Kuria ítéletének kihirdetéséig számít, tehát körülbelül meg is van egy éve.

Majd az elnök Makkay ügyészhez fordul és a következőket mondja:

— Kérem az elítélteket, hogy a tárgyalás után jöjjenek a hivatalos helyiségbe, hogy intézkedhessem az ítélet végrehajtásáról. Ha valakinek kérése volna, azt jegyzőkönyvba veszem.

Az „Uj Nemzedék” értesítése szerint Nádost volt országbíró a váci fogházba szállítják büntetésének kitöltésére. A most következő napokban a kormányzót egy monstre küldöttség keresi fel, amely Windischgrätz és Nádost részére kegyelmet fog kérni.

Egy örült szerzetes óriási botrányt provokált a bukaresti patriarcha székesegyházában

Mint a jeruzsálemi patriarcha „kivándoroltja” a szószékről eretneknek bélyegezte a román egyházat

(Bucuresti-Bukarest, január 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) A patriarcha székesegyházában ma délelőtt óriási botrányt provokált egy szentegyházi szerzetes. Az istentisztelet befejezése előtt hirtelen felállott és beszélni kezdett a hívők-höz, akiknek figyelmét felhívta arra, hogy a mostani naptár eretnek és a hívek a régi szinodusi nap ár szerint tarssák meg az ünnepeket.

Galaction [Cordon archimandrita, aki az istentiszteletet celebrálta, nem akarva félbeszakítani a szertartást, felkért egy papot, értesítse sürgősen a hatóságokat, egyuttal elrendelte, hogy a kórus énekeljen, hogy a szerzetes szavát ne lehessen hallani. A szerzetes felhasználva az általános meglepetést, felment a szószékre, ahonnan senki sem merte eltávolítani, innen egy felhívást intézett a jelenlevőkhez — mint mondotja — a jeruzsálemi patriarcha nevében — kijelentve, hogy az ortodox egyház nem változathatja meg naptárját s ezért kiátkozással sújja mandazokat, akik elfogadták és elköveték ezt a változást. Közben a rendőrség megérkezett és eltávolította a szószékről a szerzetest, mire egy csoport adventista megkísérelte kiszabadítását. Nagy zűrzavar keletke-

zett, végül is a szerzetest letartóztatták és a prefekturára vitték, ahol megindítják a vizsgálatot, vajjon tényleg a jeruzsálemi patriarcha kiküldetésében járt el, vagy pedig bolond Egyházi körökben lehetetlennek tartják, hogy a jeruzsálemi patriarcha küldötte volna, aki más utját találta volna az elintézésnek.

— **Munkásműkedvelő előadás az Építőmunkások-Onthonában.** A kolozsvári szakszervezetek kulturális bizottságának műkedvelő-csoportja mind komolyabb feladatokat tűz maga elé. Január 9-én, vasárnap délután fél 5 órai kezdettel Garvay Andornak a „Törvény” című társadalmi drámáját hozzák színi. Ezután a „Székény titka” című egyfelvonásos bohózatot játsszák el. Magánzókkal a műkedvelő gárda kipróbált tagjai egészítik ki az igen nívós műsort.

— **Borzalmas tüzvész az amerikai „kormányzó”-szigetén.** Newyorkból jelentik: A kikötővel szemközti, volt „kormányzó”-szigetén borzalmas tüzvész pusztított. Husz rakományt és a benne levő teljes árukészletet elhamvasztotta. Az állami fogház foglyai is segítettek az oltási munkálatoknál.

Az angolok menekülészerűen ürítik ki Hankaut a kínai forradalmárok elől

(Sanghaj, január 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) Sung Csung-Feng tábornok, a kínai vörös seregek vezére, elfoglalta a Hankautól 20 mérföldre fekvő Hulaug városát, ahonnan Hankau most már dél felől megközelíthető. A hankai amerikai főkonzul táviratot küldött Washingtonba, amelyben közli, hogy a külföldiek néhány napon belül elhagyják Hankaut, mert a velük szemben tanúsított magatartása a hatóságoknak elviselhetetlen és a legnagyobb veszélyben élnek. Hankau városának kiürítése minden incidens nélkül történt. A fegyvereket és a löszereket az angol páncélosokra szállították. A kínai csapatok megszállták a hadiszállást és kínai katonaság tartja fenn a rendet. Kiürítés után az angol kolónia több házát ki fosztották.

London, január 7. A legújabb jelentések

szerint a kantoni kormány a hankai angol konzulusok egy memorandumot nyújtott át, amelyben követeli, hogy az angol kormány a kínai területekről vonja vissza a gyűnaszándjait, fizessen kártérítést a 3 iki zavargásokban megölt és megsebesített kínaiakért és az angol koncessziós területeken is engedjen hadiszállítást a kínai helyőrségnek. A kantoni kormány memorandumára adott választ még nem ismerik, de a beavatott Reuter-ügynökség jelentése arra mutat, hogy az angol kormány nem u-asította azt teljesen vissza, mert hivatalos táviratok szerint Hankauban a fölfegyverzett angol önkéntesek a kínai hatóságokkal egy tételen tegnap este megkerdtek a város kiürítését, amely reggel 3 óráig incidens nélkül végetért.

Az állami óvodát és elemi végzett növendékek beiratkozhatnak a felekezeti iskolákba is

(Bucuresti-Bukarest, január 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) Petrovici közoktatásügyi miniszter körrendeletet intézett az összes tanfelügyelőségekhez, melyben értesíti a kisebbségi felekezeteket, hogy az állami óvodákat látogatott növendékek is a jövőben beiratkozhatnak a kisebbségi iskolákba. A miniszter ezzel a rendeletével enyhített a liberális rendszer iskolapolitikájának azon szerelmes pontján, mely szerint az átlagosított óvodák növendékei nem voltak beiratkozhatók felekezeti iskolákba.

Rendelethez második pontja szerint az elemi iskolák 4. osztályát végzett növendékek a jövőben beiratkozhatnak a felekezetek által létesített 5-6. és 7. osztályokba. A közoktatásügyi miniszternek ezen enyhítő rendelkezéssel kisebbségi felekezeti körökben nagy megnyugvást keltenek s arra engednek következtetni, hogy a kormány a közeljövőben beváltja mindazokat az ígéreteket, amelyeket iskolautyúkban a kisebbségeknek tett.

Az öntudatos zsidóság győzelmével végződött a magyarországi neológok főrendválasztása

Lőw Immanuel és Reich Koppel lettek a magyar felsőház tagjai

(Budapest, január 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) A magyarországi zsidóság tegnap választotta meg a felsőházba küldendő képviselőit. A felsőházi törvény szerint tudvalevőleg mindkét zsidó felekezeti árszalat egy egy rabbi tagjával képviselteti magát a felsőházban, akiket választás útján jelölnék ki. Az ortodox zsidóság választása egyhangúan Reich Koppel budapesti főrabbi esett, aki valószínűleg korábbi is lesz a felsőháznak. Az ortodox központi iroda elnöke, Frankl Adolf kísérletet tett ugyan, hogy önmagát választassa meg főrendnek, ezzel agítván, hogy helyesebb, ha nem állásban lévő és ténylegesen funkcionáló rabbi küldenek a felsőházba, hanem olyan világi vezetőembert, aki ortodox rabbiképesítéssel (hátára) rendelkezik. A kormány azonban idejkorán értesítette az ortodoxia vezetőit, hogy nem járul hozzá ehhez az álokskodáshoz és ezen a réven sikerült elérni, hogy a választás egyhangú és méltóságteljes lefolyású volt.

Annál hevesebb küzdelem előzte meg a neológ zsidóság főrendválasztását. A küzdelem nem annyira a jelöltek között, mint a kiméletlen asszimilációs politikát folytató budapesti hitközségi vezetőség, melynek szócsove az „Egyenlőség” és az öntudatra ébredő vidéki zsidóság között folyt le. A pesti hitközség jelöltje dr. Hevesi Simon főrabbi és a vidéki hitközségek jelöltje dr. Lőw Immanuel szegedi főrabbi volt. A választás, amelynek eredménye bizonyára dönő befolyású lesz a magyarországi zsidóság fellegülésének egészségesebb kialakulására, a vidéki zsidóság jelöltjének nagy győzel mével végződött. Ezek alapján a neológ zsidóság főrendje Lőw Immanuel lett.

A pesti hitközség hatalmi tútelegése

A választás megelőző küzdelemre igen jellemző az a tudósítás, amelyet budapesti munkatársunk közveleül a választások előtt írt. A tudósítás a választások eredményének ismerete

után sem vesztette el aktualitását. A tudósítás itt következik:

A világháború és utána következő zavarok megbénították a magyar zsidóság hangját és így lehetséges volt, hogy hosszú időközön keresztül egyarány olyan egyén képviselte a magyar zsidóságot, kiknek intenciói egyáltalában nem feleltek meg a zsidóság követelményeinek. Ezeknek az uraknak az élükön dr. Léderer Sándorral, a pesti izr. hitközség elnökével sokáig sikerült megfélemlíteniök a zsidó tömegeket hazafiatlansággal megvádolva minden ellenük szegülő, legyen az cionista gondolkodású, vagy csak vallási, vagy csak személyi ellenségek. Azóta a legutóbbi hónapok során elköve tett baklövésük mintha felébresztették volna a pesti zsidóságot és velük együtt a vidéki zsidóságot is. Azok a tények, hogy a zsidó gimnáziumból elmondottak és állásutól megfosztottak olyan taneröket, akik önértetes zsidó módon beszéltek a diákokkal és egy zsidó ifjúsági sportplakett készítését csak azzal a feltétellel szubvencionálták, ha nem lesz rajta zsidó betű — ezek a tények hatalmas lavinával indították meg az ellenzéi mozgalmat a hitközségen belül is és kívül is.

Megmozdul az ellenzék

Az első komoly összetűzést a sip utcai hitközségek és lapjának a magyarországi zsidósággal és a többi zsidó lapokkal (Zsidó Szemle, Országos Egyetértés) a főrendvázi kérdés hozta meg. Es itt dr. Léderer és elvtársainak módszerei kiprovokálták a zsidóság nagyrésznél máris nyílt ellenvéleményét. Jelöltjük dr. Hevesi Simon a dohányutcai templom egyik főrabbija — igen tiszt elremlélt és népszerű főpap jobbat érdemelt, minsemhogy a nevéhez fűződő alacsony korteamódszerek miatt elbukjon. Dr. Lédererék ugyanis a pesti izr. hitközség képviselő estületi ülésén kimondták, hogy ök a magyar zsidóság képviselői és egyhangulag dr. Hevesi Simont

akarják a főrendvázi választani. Egyhangulag, így szölt legalább is a határozati javaslat, amelyet az elnök olvasott fel és határozatképen jelentette ki, mielőtt ellenzéki csak fele szólalhatott volna. Külön propagandabizottság lett alakítva, melynek listáját a felekezeti lap le is közölte. A rajta levő súlyos nevek vannak hivatalva Hevesi Simon megválasztását biztosítani.

A vidéki zsidóságnak azonban egészen más véleménye van. A szegedi hitközségi körlet által összehívott megbeszélésen több hitközség képviselője kimondta, hogy dr. Lőw Immanuel, Lőw Lipót fiát, a nagyhirű szegedi főrabbit kívánja a főrendvázi beválasztani. Dr. Lőw Immanuel a külföld előtt is legelismertebb papja a magyar zsidóságnak és tudományos munkái révén reprezentatív egyéniség. Tiszteletbeli tanára a jeruzsálemi egyetemnek.

Az „Egyenlőség” ismét hamisít

Mihelyt a nyilvánosság elé került dr. Lőw jelölése, érdekes dolgok derültek ki. Így az is, hogy a fentemlített felekezeti organum, az „Egyenlőség” csupa valótlan és meg nem történt tényeket állított sorompóba a pesti izr. hitközség vezetőinek jelöltje érdekében. A propagandabizottság leközölt listáján szereplő nevek viselői közül többen kijelentették, hogy nevüket megkerdezésük és beleegyezésük nélkül közölték le. Sőt közülük dr. Baracs Marcell és dr. Lőw Sámuel nyíltan dr. Lőw Immanuel megválasztásáért dolgoznak. A felekezeti lap közölte továbbá, hogy a status quo hitközségek egy legutóbbi Pesten megtartott megbeszélésén szintén Hevesi Simon mellett foglalt állást. Ezzel szemben Pollák Fülöp főrabbi, a status quo szervek egyik vezetője kijelentette, hogy bár a megbeszélést dr. Léderer inszenálta, mindezek ellenére szó sincs arról, hogy a status quo hitközségek képviselői már állást foglaltak volna. Ö a maga részéről dr. Lőwre fog szavazni. Megjelent továbbá az „Egyenlőség”-ben egy állítólag dr. Kiss Arnold, budai zsidó főrabbi által az Országos Rabbiegyesületben megtartott lelkes Hevesipárti propagandabeszéde is. Erről a hírről ki derült, hogy inkrimínált beszéd — hazugság, dr. Kiss Arnold ilyen beszédet nem tarthatott, mert nyíltan a vidéki zsidóság mellé áll a pesti hitközség vezetői ellen való harcotan.

Kortések munkában

A zsidó főrend méltóságát és dr. Hevesi Simon nevét bemocskoló kortesfogások sorozatának azonban még koránt sincs vége. Dr. Lédererék az erősbödő ellenzék láttára alacsonyabb fogásokhoz is nyúltak. Egy pesti környéki főrabbi (nevét nem akarjuk ide kiírni) utaztatnak az országban, akiknek minden elektort (elektor minden hitközség rabbija és elnöke) meg kell látogatnia és rá kell bírnia a Hevesi Simonra való szavazásra. Ezenkívül egyesteni hallgatök is ki vannak küldve a vidékre. Mindezek fejébe pedig a pesti izr. hitközség elnöksége jelöltjének és az érkező elektorok tiszteletére 300 terítékes bankettet szándékozik rendezni a választás előestéjén.

Dr. Lőw Immanuel nevével a küzdelemben indulók sora azonban egyre növekedik. Így a vidéki hitközségek után a budapesti hitközségek közül a budai, újpesti és köbányai hitközségek képviselői nyíltan dr. Lőw Immanuel támogatják. A szavazás titkos lévén, ilyen nyíltság az egyenlőség miatt nagyon értékes.

Dr. Lőw és dr. Hevesi Simon személyén túl egy zsidó szempontból nagyfontosságú kérdés: dél el. Megmarad továbbra is a magyarországi zsidóság egy pár zsidótan gondolkodásu ember terrorja alatt, avagy győzni fog-e a pesti zsidó ellenzék és a vidéki zsidóság önértetes magatartás, mely alatt már-már egy abszolút nemzeti gerinces magatartás ébredenik. Itérkanaf.

Eddig szől pesti munkatársunk tudósítása. A küzdelem tegnap eldőlt. A magyarországi zsidóság színt vallott — a zsidóság mellett.

Olcsóbban él

tíz százalékkal, ha az UJ KELET szelvényével vásárol

Hecht-kalapüzem

gyárt, fest, tisztít, formálnólés férfi kalapokat Str. Universitási (Egyetem-u.) 3. Fiókjá: Dész Str. N. Jorga 1.

As Uj Kelet az egyenlőség napilapja Szerkesztők: Giszka Felsős szerkesztő és Uj Kelet cikkek megjelölésével

Jób

vagyunk ugyan a Jób köny

Konok daco kedveimbaz Uőttje mo Uőst ráson Most kiálto legyőztem Nincs már és nincsza

Nyílad szob mérge jobb de immár vedd le ró

Ne hagyj igéidnek az Engedd im ki tévedhet

Uő kezem megáldom De tedd, ho mujék tőle

— Társasági tiszahivatal. A közli: A nagyrotására már most bizottságokkal Peszach és Sava kirándulást rendezés részvekor kimenő turis deponálása alól, Palesztinába ér ötven fontot sem közés csak azok illetékes helyie erkölcsi felsősszik Palesztinába az érdekeltekkeltoszi a szűksége megszerzése érd sára fogja hozni goknak, hogy sikerült-e, vagy külön kell utleve 24 én elindult és turista indult

* Biztosítu Franco-Romana let az ország m

Duguiás és mor- és bélzavar és derékfájás el József” keserűv bizos segítséget lések beigazolták alhasi megbetege dig enyhén hat. drogériákban és

Kato

Előnyös fizetési feltételek mellett vásárolhat

WEISS ELEK

Áruházában, Cluj, Deák F.-u. 14.

Nagy választék női és férfi szövetekben, selymekben, vásznakban és szőnyegekben. Olcsó szabott árak, Előnyös fizetési feltételek.

SZÍNHÁZ - MŰVESZET

MAGYAR SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei.

Hajtvadászat. Még zsufolt házakat vonz a Cirkuszhercegnő, de a színház már elkészült a következő operette-attrakcióval, a mely bizonyára fog olyan sikert aratni, mint a Cirkuszhercegnő. Huszka Jenőnek és Martos Ferencnek legújabb operettje. Nagyszerű, érdekesítő mese és briliáns muzika. Parádés szereposztás. Premiere a jövő héten.

Játék a kastélyban. A színház műsora a legközelebbi napok minden estéjére Molnár új ragyogó páratlanul szellemes vigjátékát hirdeti. A városban valóságos Molnár Ferenc láz van. — A pénztárt állandóan ostromolják a jegyekért. Már a szombati második előadásra is csak nagyon korlátozott számban vannak jegyek. De tömegesen váltják a vasárnap és hétfői és keddi előadások jegyeit.

Heti műsor

Szombat 8-kor: **Erasquita.** (24 szer. Leszállított helyárrakkal, Karácsonyi Iliével, Tolnay Andorral, Ihász Aladárral. Sorozatszám 219.)
Szombat 8-kor: **Játék a kastélyban.** (2 szer. Napi bérlet 36. szám A. Sorozatszám 220.)
Vasárnap 3-kor: **Marica grófnő.** (Leszállított helyárrakkal, Karácsonyi Iliével, Tolnay Andorral, Ihász Aladárral. Sorozatszám 221.)
Vasárnap 7-kor: **Játék a kastélyban.** (3-szor. Bérlet szünetben. Sorozatszám 222.)
Vasárnap 9-kor: **Akácfavirág.** (12-szer. Lengyel Irénnel, Tolnayval, Ihász Aladárral. Bérlet szünetben. Sorozatszám 223.)
Hétfő: **Játék a kastélyban.** (4-szer. Napi bérlet 36. szám B. Sorozatszám 224.)
Kedd: **Játék a kastélyban.** (5-ször. Bérlet szünetben. Sorozatszám 225.)

Az Uj Kelet szelvénybevaltó helyei.

Az alant felsorolt cégek az Uj Kelettel kötött megállapodás alapján kötelezettséget vállaltak arra, hogy lapunk szelvényeit teljes értékükben beváltják, oly módon, hogy a náluk vásárolt áruk összegének 10 százaléka — fűszerkereskedőknél 5 százalék — az Uj Kelet szelvényeivel fizethető. A szelvénybevaltó helyeket városok szerint naponként felváltva közöljük.

Brassói szelvénybevaltó helyek

Női divat
Ascher Testvérek (Str Portii 5) Női divatcikkekben legolcsóbb bevásárlási forrás

Férfi divat
W. & G. Schull (Str Principele Carol 9) Férfidivat-különlegességek és szabóság
Lévay Sándor és Társa (Cérna-u. 7.) Férfi, női és gyermekruházati cikkek részletáruháza.

Kötött áru, harisnya
M Blatt (Str Portii 38) Harisnya kötött-szövött áru gyári lerakata
N A Binder (Str Portii 15) Speciális férfi ingek, nyakkendők, férfi és női harisnyák a legszolidabb árban

Konfekció
Fenyvesi & Sámuel (en-sor 31-33) Őszi, téli és tavaszi nőruha különlegességek — Szabott árak

Könyv, papír
Benkő Ignác (Str Portii 52) Az összes könyv- és zeneműnyomtatványt kaphatók. Papírárakban a legolcsóbb beszerzési forrás

Illatszertár
Salamon-gyógyszertár [Kapu-utca 51.] Parfümök, kölnivizek, puderek, arckrémek és összes kozmetikai cikkek legolcsóbb beszerzési forrása

Óra, ékszer
Fährndrich Béla (Str Portii 34) Óra, ékszer, ezüst és alpakka dísz tárgyak, valamint optikai cikkek kaphatók

Fűszer, csemege (5%)
Gáll Albert (Str Portii 68) Telefon 3-15) Fűszer, csemege és gyarmatáru kereskedés

Nagynyedi szelvénybevaltó
Női, férfi divat
Hartmann Emanuel női és férfi divat különlegességek, harisnyák és rövidárak legolcsóbb beszerzési helye.
Berkovits Béla [Piata Reg. Ferdinand 3.] Raglánok, férfi, fiú és gyermeköltönyök, szövetek és férfidivat-cikkek áruháza

Fűszer, csemege (5%)
Izrael Testvérek mindennemű fűszer és gyarmatáru legolcsóbb beszerzési forrása

Fenichel Lázár fűszer, csemege gyarmatáru és likőrök legolcsóbb bevásárlási helye

Cipők
Fischer Jakab (Fötér) cipő, vászon és gyapotárak legolcsóbb beszerzési forrása

Edény és vas
Izrael Adolf és Fia, konyhafelszerelések, kályhák, zománcedények és az összes vasárak legolcsóbb beszerzési forrása

Illatszertár
Weisz Endre kozmetika, pipere, gummikülönlegességek, bőrdíszműtárak és utazási cikkek

Nagyszebeni szelvénybevaltó helyek

Konfekció
J. H. Rosenthal [Regina Maria 11] Női és férfi konfekcióban a legolcsóbb beszerzési forrás — Szolid kiszolgálás

Szövet
Simon Testler [Piata Reg. Ferdinand 8.] Bel- és külföldi szövetek dus választékban állandóan rakáron

Női és férfi divat
I. Grünberger Str [Str Elisabeta 17] Rőfös áru, női és férfi divatcikkek, harisnyák legolcsóbb beszerzési forrása

Cipő
Kovács Izsó [Str Regina Maria 17] Bel- és külföldi cipőkülönlegességek a legmodernebb kivitelben

Óra, ékszer
N. Testler „Cronometer“ óra és ékszeráruháza [Reg Ferdinand 8] Precíz órák és ékszerek állandó nagyraktáron

Illatszertár
„Renaissance“ drogéria és illatszertár [Str Regina Maria 49] Illatszerek originális csomagolásban és kímérve a legolcsóbban kaphatók

Csemege, cukorka (5%)
Bonboneria — Goldstein [Str Elisabeta 19] Csemege áruk és cukorkakülönlegességek legolcsóbb beszerzési forrása.

Marosvásárhelyi szelvénybevaltó helyek

Férfi, női divat
Szücs Dezső divatáruháza, a legolcsóbb női- és férfidivatárakban

Wolster és Kertész férfi-fehérmű, kalapok, nyakkendők, harisnyák, zsebkendők és puloverek legolcsóbb bevásárlási forrása

Szövet
Jeremiás (Fötér 28-30 retter-ház), Férfi és női ruhák, kabátiszövetek, fehérneműk vásznak, bélésárak, harisnyák és csipkék a legolcsóbb áron

Cipő
József Emil cipőáruháza Cipőkülönlegességek, hó és sárcipők állandóan nagyválasztékban

Illatszerek
Ideál Parfumerie. Kölnivizek, parfümök és kész-szerek nagy raktára Dr Erő „Rapid“ borotváló por főlerakata

Szamosújvári szelvénybevaltó
Rozenberg Miklós fűszerkereskedőnél a legelőnyösebben szerezheti be szükségleteit

Szászrégeni szelvénybevaltó
Goldmann Herman mindenfajta divatos kész férfi-ruhák, raglánok, bőrkabátok és az összes férfidivat különlegességek áruháza

Lugosi szelvénybevaltó
Hegyesi Ármin — Piata Regina Maria — mindennemű ékszer, alpakka és kinaezüst dísz tárgyak nagy választékban kaphatók

Szilágysomlyói szelvénybevaltó
Marmorstein Herman dominó és majong játékarugyára

...rülnek for-
...év során új
...1000 szobil-
...0. ohillinger
...leg március-
...yek is for-
...gyel petró-
...: A leugyel
...26 december
...g. Az egyes
...felállításáról
...amára,
...gy. és papír-
...dóip-r, vaia-
...yáskét adta
...ress Miklós
...használható
...és német
...országokban
...ezését, súlyát
...mitási táblá-
...szkedelmi és
...nyitására.
...an a buda-
...Budapestről
...Ezeye-alk: Izó-
...smrég heteken
...pekban ismét
...obfolytatásra.
...hogy a Wes-
...artozó magyar-
...Romániában
...rvezni.
...sértetnezek
...válság folytan
...ra ítélt vidékek
...város, amely
...ndalés összes
...só megélhetés,
...slig van itt
...yobb gőzmalma
...sebb H. rstein-
...téglyárban
...hiánya miatt
...pépszgyár fel-
...redelmi élet a
...sériek sítésben
...tt egy síncs,
...né és így ko-
...ndn-k kitejteni.
fát
...á lit
...e Gerb 2
...e telefon 1800
en el
...szelvényeivel
ader)
...23?
...Bov-
...yorb
...13/4 19802
...761/2
...387 485³/8
...38/4 394³/4
...350 442
...296¹/4
...1/4
...30 178³/4
...321/2 52³/4
...262
...1782¹/2
Austán
...67 (Sz gu-
...telefon 9 54.

Taufer tanár által elismert

has és csipő-fűzők

combinék kizárólag

Rosenzweig

Róza — ógnél kaphatók,

Oradea,

Str. Cosbuc (Szalárdi-u.) 9.

Vidéki megrendelések pontosan eszközölktenek.

Mleder-anyag, kelim, gobelin.

Harisnya és csipke nagyraktár. — Viassamaradt modellek félárban

Batiz—dr. Jeszenszky

Cluj, Galea Victoriei No 99.

szikvizgép- és sifonfejgyár

aluminiumból és zínből.

Telefon interurbán 8-62.

A közegészségügy törvényeknek megfelelőleg gyárt: Sifonfejeket, szikvizgépeket bármilyen nagyságban, vízszűrő készülékeket, sörfejítőket, sörkimérő kézüllőket, likörlepárolókat, mindentéle a szikvizszakmához szükséges kellékeket alkatrészeket

Barendez: Szikviz, kristályviz és likörgyárakat, legkisebbtől a legnagyobb üzemelésre.

Raktáron tart: Eredeti cseh-slovákiai szikvizet, cracherlis és kristályüvegeket. Összes gummi alkatrészeket, angol oroszokat. — Használt szikvizgépek szakszert javítását vagy azok becserelését vállalja.

Szereplők mindenkor rendelkezésre. — Üveg-homok névedzés, niclezés és fémossizolás. A kisebb kiállítás aranyéremmel kitüntetve.

